

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 03 Ekim 2017
Sayı : 13759

18010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı Naci Ağbal tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 03.10.2017

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

Türkiye'nin altyapı ihtiyaçlarının karşılanmasında kamu kaynaklarının kullanılması yanında özel sektörün katılımını da öngören alternatif finansman modelleri kullanılmaktadır. Bu çerçevede son yıllarda gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde yaygın olarak kullanılan Kamu Özel Ortaklığı modeli ülkemizde de uygulanmakta, bazı büyük projeler yap-işlet-devret, yap-kirala-devret modeli kapsamında gerçekleştirilmektedir.

İleri teknoloji veya yüksek maddi kaynak ihtiyacı duyulan projelerin gerçekleştirilmesinde yap-işlet-devret modeli kullanılmakta, model ile altyapı yatırımını özel sektör tarafından üstlenilmekte, buna karşılık proje tamamlandığında işletmesi belirli bir süreliğine özel sektöre devredilmekte, kamu üretilen mal ve hizmeti belli tarifieden satın almayı taahhüt etmekte, süre bitiminde işletme işler vaziyette kamuya devredilmektedir. Yap-işlet-devret modeli ile ülkemizde hazine garantisi ile İstanbul Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Avrasya Tüneli, Osmangazi Köprüsü yapılmış, Çanakkale Köprüsü ve 3. Havalimanı'nın yapımı devam etmektedir.

Yap-kirala-devret modelinde ise özel sektör tarafından tesis yapılmakta, fiziksel donanım sağlanmakta, belirlenen süre boyunca sözleşmede belirlenen alanlar işletilmekte ve sonunda tesis kamuya devretmektedir. İdareler, her yıl şirketlere kira ödemesi yapmaktadır. Bu model ile yapılacak olan şehir hastaneleri için yüklenicilerin hazine garantisi ile devletten kira bedeli alması, ayrıca kampüs içindeki ticari alanlardan faydalanabilmelerinin önü açılmıştır.

Soru önergelerine verilen yanıtlarda ve basına da yansıdığı üzere bu modeller çerçevesinde yapılan köprü ve otoyolların tam kapasite ile çalıştırılmadığı, hazine eliyle geçiş garantisi verildiği için kamunun zarara uğratıldığı görülmektedir. Özellikle köprüler için yüklenici firmalara garanti verilen araç sayısının yarısı kadarının bile geçiş yapmadığı bu nedenle Hazinesin ciddi miktarlar ödeyeceği dile getirilmektedir. Bunun yanında şehir hastaneleri için yapılan hesaplamalarda taahhüt edilen kira bedeli

180/0

ile yatırım tutarları karşılaştırıldığı maliyetin çok üzerinde şirketlere büyük karlar kazandırıldığı ortaya çıkmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Yap-işlet-devret ve yap-kirala-devret modeli ile yapılan bütün projeler için verilen garanti ve ödenecek kira ne kadardır? Hazine tarafından verilen garanti dolayısıyla fazladan bugüne kadar ne kadar ödeme yapılmıştır? Kamunun bu projelerden dolayı zararı ne kadar olmuştur?
2. Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Avrasya Tüneli ve Osmangazi Köprüsü için 2016 yılı ve 2017 yılı ilk 8 ayı için günlük ortalama kaç araç geçiş yapmıştır? Aynı dönemler için garanti verilen rakam nedir? Aradaki fark için Hazine'den ne kadar ödeme yapılmıştır?